

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: IV.

Marec 2019

Číslo: III.

ZÁVISÍ TO OD ÚROVNE...

Mnohí sme už dlho čakali na novovybudovaný Národný futbalový štadión, ktorý vari jediným nám Slovákom chýbal z okolitých krajín. Napokon môžeme povedať: „Dočkali sme sa.“ Dňa 3. marca 2019 sa chystá otvárací zápas medzi tradičným derby: Slovan Bratislava a Spartak Trnava. Kapacita tohto štadióna, ale i vzhľad sa už začínajú podobať, ako vieme, mnohým európskym štadiónom. Je isté, že sa nemôžeme porovnávať s určitými „gigantmi“, ako napr. s Borussia Dortmund, kde na Vestfálskom štadióne býva na hocijakom zápase prítomných 80.000 ľudí. Kapacita nového futbalového stánku na Tehelnom poli má kapacitu približne 22.000 miest. Možno sa pýtame: „Budú bývať tieto miesta zaplnené? Bude dostatočný záujem fanúšikov pozrieť si nejaký zápas na novom štadióne? Dúfajme.

Nuž, ale závisí to aj od úrovne hry, ktorou by mali hráči zaujať divákov. Doposiaľ vieme, že návštevnosť nebola vždy alarmujúca.

A skúsme sa teraz zamerať na iné stánky, na tie Božie. Sú nimi naše kostoly, v ktorých návštevnosť v mnohých farnostiach nie je vždy potešiteľná. Návštevnosť na bohoslužbách v našich farnostiach závisí tiež od istej úrovne. Od úrovne života a vystupovania duchovných pastierov? Od duchovnej hĺbky, či intelektuálneho nadania kňaza? Zaiste. Určite ani my kňazi nie sme bez chýb, všetci ich máme. Do kostola však nechodíme kvôli kňazovi, či je tam ten, alebo onen. No predovšetkým by sme sa mali pýtať samých seba, aká je úroveň nášho duchovného života. Konkrétne, či Pána Boha potrebujeme, alebo nie. Závisí to od našej vôle, či s Ježišom Kristom počítame a túžime prežívať svoje chvíle a teda aj svoj život s ním, alebo nepočítame.

Z rozprávania starších ľudí viem, ako to bolo v minulosti. Keď ako deti prichádzali do chrámu na sv. omšu, predierali sa cez zástup ľudí dopredu. A mladí v dávnejších dobách stáli. V laviciach sedeli iba staršie ženy a muži. Kostoly bývali plné a kázeň trvala niekedy aj hodinu. Dopoldnia v nedeľu sa chodilo na sv. omšu a bola to samozrejmosť. A popoludní v nedeľu viacerí išli na futbal. Aj štadióny bývali plné a bývali tam miesta hlavne na státie.

Cím to je, že dnes nebývajú plné ani kostoly a ani štadióny? Závisí to od úrovne ľudského srdca. V prípade športu to závisí od úrovne kvality hry, teda, či je na čo sa pozerieť. Keď si to zhrnieme dospejeme k jednému: je to o človeku.

Duch. otec Milan

VSTUPUJEME DO PÔSTU

Po dlhom fašiangu nám prichádza pôstny čas, ktorý nie je o našej pasivite, „že to nejako pretrpíme“, ale má to byť čas o našej aktivite – čas, ktorý užitočne prežijeme. Pôst nám Cirkev nepredpisuje preto, aby nás trápila, ale aby sme sa zamýšľali nad sebou a konali pokánie. Tento čas nám Boh dáva ako milostivý čas.

Ako tento čas dobre a kresťansky prežiť? Vždy na Popolcovú stredú počujeme základný scenár na tento 40-dňový pôst. Jeho obsahom je almužna /dobré skutky/, modlitba /ústna i rozjímavá/ a pôst /umŕtvovanie/. A ten, kto sa chce posunúť v živote ďalej, nech si to rozmení na drobné. **Almužnou** nazývame dobré skutky, ktoré máme konať svojim bližným. Môže to byť návšteva chorého. Na jedných lazoch, v odľahlej samote bývala matka – vdova so

svojím synom, ktorý mal vážnu diagnózu. Bola to skleróza multiplex. Sem občas prišli mladí z jedného spoločenstva, ktorí sa neprezentovali iba spevom a hraním na gitare a nechodili iba na výlety, ale sa usilovali prakticky aj svoju vieru preukázať a to službou lásky. Tohto chorého mladého muža radi navštívili a rozprávali sa s ním a doma niečo pomohli urobiť aj jeho matke. Všetci totiž žili sviatostne a Eucharistia, ktorú prijímali, im vždy dodávala nový štart. **Modlitba**, ktorá je rozhovorom s Bohom, by nemala byť nikdy vynechaná. Ak sme doteraz v tom neboli dôslední, usilujme sa odteraz byť na seba prísnejší. Modlitba ráno, napoludnie a večer nech teda nechýba v našom dennom pláne. Nachádzajme si čas aj na rozjímanie nad Božím slovom a na modlitbu posvätného ruženca. **Pôst** chápeme ako umŕtvovanie nášho tela. Umŕtvovanie sa máme usilovať konať v oblasti jedla, nápoja, reči, očí, sluchu či hmatu. Pozor si dávať na prázdne reči a nemusíme všetko vidieť,

počuť alebo mať. Doprajme si viac pohybu, ako nás to učil v seminári náš otec špirituál Mons. Mrva, ktorý nás povzbudzoval vykonať si 100 jarných kilometrov. Svoje vedia rozprávať aj tí, ktorí chceli schudnúť a podarilo sa im to, pretože pracovali na sebe. Jedná sa teda o sebazápor, ktorý je v rôznych formách. Nezabúdajme tiež na starú zásadu: „Koľko sa zaprieš, toľko pokročíš.“

UVAŽUJME NAD BOŽÍM SLOVOM

A povedal toto podobenstvo: „Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel hľadať na ňom ovocie, ale nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: „Pozri, už tri roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva?“

On mu odvetil: „Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytnieš.““/Lk 12, 6-9/

Pôst je typický aj pre svoju liturgickú farbu. Fialová farba je farbou pokánia, ktoré sme povinní všetci konať. Evanjeliové posolstvo tejto nedele je plné nádeje. Ježiš Kristus je náš Zástanca u Nebeského Otca. V ňom nám je ponúknutá nová nádej a s ňou šanca na zmenu kvality nášho života. Dokážeme urobiť niečo so sebou, alebo sme spokojní s tým stavom, v akom sa nachádzame?

Každý sme nejakým tým figovníkom, na ktorom chce Pán Ježiš nájsť ovocie. Sebazápor, modlitba a almužna nám majú pomôcť okopať a pohnojiť pôdu nášho srdca, aby sme nejaké ovocie priniesli. A čo má byť tým ovocím? Môže to byť trepezlivosť so sebou a s inými, prestať kričať na manžela, manželku či na deti. Môže to byť snaha viac počúvať bližného a venovať mu milý úsmev, či dobré slovo. Nemusíme konať ani veľké skutky. Stačí, ak sa budeme usilovať konať malé skutky s veľkou láskou. Napr. menej čítať svetskú tlač a otvoriť si každý deň Božie slovo aspoň na 10 minút. Ono má moc nás pretvárať na lepších ľudí. Treba tomu veriť a konať.

95-ROČNÁ PANI APOLÓNIA BENOVIČOVÁ

Dňa 24. februára 2019 sme si pripomenuli a slávením Eucharistie ďakovali Pánu Bohu za požehnaných 95 rokov života našej sestry pani Apolónie Benovičovej, rod. Belicovej. Pochádza z Dolných Orešian, s manželom Imrichom vychovala dvoch synov a dve dcéry. V súčasnosti jeseň svojho života prežíva u svojej

dcéry pani Anny Boháčkovej, ktorá sa o ňu s veľkou láskou stará. Do ďalších dní jej zo srdca prajeme ešte potrebné zdravie, hojnosť Božej pomoci a ochranu

Panny Márie.

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

7. MAREC - SV. PERPETUA A FELICITA, MUČENICE

Sv. Perpetua a Felicita boli mladé vydaté ženy. Žili na konci 2. storočia v mestečku Thuburbo Minus v blízkosti mesta Kartága (dnešné Tunisko) v severnej Afrike. O ich mučeníctve sa zachovali historicky hodnotné záznamy.

Perpetua mala v čase mučeníckej smrti asi 22 rokov. Pochádzala z poprednej rímskej rodiny. Jej matka bola kresťanka, ale otec bol pohan. V čase prenasledovania

kresťanov za cisára Septima Severa (193-211) bola Perpetua katechumenkou. Oboznamovala sa s pravidlami kresťanskej viery a pripravovala sa na krst. Niekedy v tom čase sa jej narodil chlapček.

Začiatkom roku 202 alebo 203 nariadili úrady domáce väzenie Perpetue spolu s otrokyňou Felicitou a ďalšími tromi katechumenmi, ktorí sa volali Revocatus, Saturninus a Secundulus. Vtedy všetci prijali krst. Perpetuín otec sa usiloval nahovoriť dcéru, aby sa zriekla kresťanstva a tak si zachránila život. Ale ona ostala pevná vo viere.

Felicita bola otrokyňa. Vyznačovala sa ušľachtilým charakterom a pevnosťou vo viere. V čase uväznenia bola v ôsmom mesiaci ťarchavosti. Jej mužom bol pravdepodobne Revocatus, ktorý bol uväznený spolu s ňou.

Keď sa Perpetua, Felicita a traja mladí muži nechceli zriecť kresťanskej viery, odviekli ich do väzenia v Kartágu. Pridal sa k nim aj ich katechéta Saturus, ktorý nebol v čase ich zatknutia s nimi. Väzenie bolo tvrdé a zvlášť ťažko ho spočiatku znášali obidve ženy. Perpetuu znepokojovali myšlienky na malé dieťa, ktoré ostalo bez materskej opatery a bez materskeho mlieka. Okrem toho ju trápila náhla smrť 7-ročného brata, ktorý sa s otcom zúčastnil na nejakom pohanskom obrade. Perpetua sa bála o spásu jeho duše a veľmi úpenlivo sa zaňho modlila.

Felicite zasa sťažovala pobyt vo väzení jej pokročilá ťarchavosť. Mučeníckej smrti sa nebála, ale rímsky zákon mal isté zvláštnosti pri odsúdení ťarchavých žien. Preto nevedela, čo sa s ňou stane.

No za istý čas sa väzňom, najmä ženám uľahčilo. Možno dal niekto strážcom peniaze, aby trochu zmiernili prísne zaobchádzanie s väzňami. Tak Perpetua mohla aspoň nakrátko znovu držať v rukách svoje dieťa. Felicite sa zjednodušila situácia predčasným pôrodom. Odvtedy obe spokojne a s odovzdanosťou do Božej vôle očakávali mučenícku smrť.

Všetkých odsúdili na "zápas" s divými zvermi v aréne. Secundulus sa nedožil krvavého divadla. Zomrel ešte predtým vo väzení. Ostatných mužov najprv do krvi zošľahali koženými remencami. Potom na nich za revu rozbesnených divákov vypustili divé šelmy, ktoré ich roztrhali.

Perpetuu a Felicitu nehodili pred dravé zvery, ale spútali ich sieťami a dali ich týrať divej krave. Napokon ich sťali. Bolo to 7. marca.

Súčasný kronikár osobitne vyzdvihol pevnosť, s akou títo mučeníci vydávali svedectvo krvi Kristovi. Jemu oddali svoj život a on bol ich silou v bolestnej smrti.

Nevedno, kde boli Perpetua, Felicita a ich spoločníci najprv pochovaní. Vo štvrtom storočí uložili ich telesné pozostatky spolu s ostatkami iných mučeníkov do novovybudovanej baziliky, ktorá bola v ďalších storočiach zničená. Čo nespustošili Vandali, to zničili mohamedáni, ktorí v siedmom storočí okupovali severnú Afriku. Roku 1907 sa pri vykopávkach našli zvyšky spomenutej baziliky aj so zachovanými hrobnými nápismi Perpetuy, Felicity a iných mučeníkov.

Svätá Perpetua a Felicita patria medzi svätých, ktorí zanechali trvalú pamiatku tak v ľudovej úcte, ako aj v cirkevnej spisbe a napokon aj v liturgii, kde sa ich mená dostali do kánonu svätej omše.

/ONDRUŠ, R.: Blízki Bohu i ľuďom. Tatran Bratislava 1991/

SVEDKOVIA NAŠICH ČIAS – TRPELI ZA VIERU

ThDr. Vojtech Jenčík – väznený kňaz Košickej arcidiecézy. Narodil sa 22. októbra 1920 v Sečovciach, okr. Trebišov Jozefovi Jenčíkovi a Margite r. Hudákovej. Obaja rodičia boli gréckokatolíci a okrem Vojtecha mali ešte šesť mladších detí. Krátko po narodení dali syna pokrstiť v gréckokatolíckom kostole. Základné vzdelanie získal v ľudovej škole v rodných Sečovciach. Potom bol prijatý do gymnázia v Michalovciach, ktoré ukončil s vyznamenaním 11. júna 1940. Počas štúdiá mal na neho i ďalších študentov dobrý vplyv kňaz Dr. Štefan Hlaváč, ktorý vyučoval na tomto gymnáziu. Písali sme o ňom v našom farskom časopise v júni 2017. Po maturite bol mladý Vojtech presvedčený, že sa chce stať kňazom západného obradu /rím.kat./ Na jeseň v roku 1940 bol prijatý na štúdium teológie Cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Bratislave. Hneď po prvom ročníku požiadal svojho biskupa Jozefa Čárskeho v Košiciach o zmenu rítu. Štúdium bolo náročné najmä v závere, pretože ešte trvala II. svetová vojna. Kňazské svätenie prijal 31. marca 1945 z rúk rektora seminára ThDr. Michala Buzalku, pomocného biskupa trnavskej administratúry. Ak porovnáme kňazské svätenie s Mons. Borisom Travencom zistíme, že obaja seminaristi boli spolužiaci. Svoju primičnú svätú omšu nemohol slúžiť v rodných Sečovciach, pretože nad Bratislavou krúžili vojenské lietadlá. Slávil ju v Dóme Sv. Martina len za účasti kostolníka. Prvú dispozíciu dostal mladý kňaz do Dunajskej Lužnej, kde pobudol veľmi krátko. Po skončení vojny už mohol ísť do svojej diecézy

a od 1. júla 1945 nastúpil za kaplána Nižného Hrušova. Po roku bol preložený do Košických Olšan. Tam nepobudol dlho, nakoľko ho Košický biskup Jozef Čársky ustanovil od 1. septembra 1947 za tretieho kaplána Košíc – Farnosť Sv. Alžbety. Mladý kňaz pri pastoračnej činnosti ďalej študoval. Bolo to cirkevné právo, cirkevné dejiny a štúdium Starého a Nového zákona. Nakoniec obhájil doktorandskú prácu s názvom Pastoračia robotníkov, čím bol promovovaný na Doktora teológie. Mimo pastoračnej činnosti kaplán Jenčík navštevoval divadlo, rád sa stretával s mládežou, navštevoval tiež väzňov. Stretával sa s aktívnymi laikmi, pôsobil v spoločenstve Rodina Kolakovičovcov, navštevoval rodiny. Táto horlivosť a angažovanosť ThDr. Jenčíka bola trňom v oku Štátnej bezpečnosti. Čakali na vhodný okamih, aby ho mohli zatknúť. Ten nadišiel dňa 2. júna 1952, keď počas sv. omše v Dóme sv. Alžbety pod kazateľnicou sa postavili traja pracovníci Štátnej bezpečnosti. Bol zatknutý a prevezený do vyšetrovacej väzby v Prahe – Ruzyni až do 15. októbra 1954. O týchto rokoch nechcel hovoriť ani medzi známymi. Odsúdili ho za velezradu a trestné činy spáchané v rokoch 1945- 1953. Uložili mu trest odňatia slobody v trvaní 16 rokov a prepadnutie majetku. Tento trest mu neskôr skrátili na 13 rokov. Dňa 9. mája 1960 po udelení amnestie bol prepustený na slobodu. Neskôr vdp. Jenčík spomínal, ako mu v cele cez deň i v noci svietilo svetlo, často bol v spánku budený, do cely mu dávali rôznych kriminálnikov. Vo väzení dostal aj dva infarkty. Väzni dostávali injekcie, ktoré im mali skracovať život. ThDr. Jenčík prežil väzenie v Prahe na Pankráci, vo Valdiciach. Ďalej to bolo Rtyň v Podkrkonoší, Mírov a Jachymov. Počas prác v Jachymovských baniach bol raz zavalený. Anna Bertová vo svojej trilógii „Mamenka“ o Valdiciach píše: „Obrovský kostol má vchod z dvora. Prichádza sa k nemu niekoľkými mramorovými schodmi. Ako som sa neskôr dozvedela, vnútrajšok nie je zariadený na bohoslužby, ale ako pracovisko väzňov. Dookola popri vnútorných múroch je postavené niekoľko poschodové drevené lešenie, na ktorom väzni popri sebe robia bižutériu. Jedni brúsia sklíčka, iní ich upravujú do šperkov.“ Po prepustení z väzenia sa Vojtech Jenčík vrátil do Sečoviec. Dlhú si nemohol nájsť prácu, až sa napokon zamestnal ako robotník v Cukrovare Trebišov, neskôr v michalovských mliekarniach až do marca 1968. Počas práce externe študoval na Chemickej priemyslovke v Humennom. V tom čase prišli za vikárom ThDr. Štefanom Onderkom, veriaci z mojej rodnej obce Žalobín /okres Vranov n/Topľou/, aby im poslal do neobsadenej farnosti kňaza. Nemal koho, ale po chvíli premýšľania povedal, že predsa by tu jeden bol, ale nevie, či bude chcieť k nim ísť. ThDr. Jenčík povedal: „Idem tam, kde ma Boh volá.“ Rozlúčil sa s civilným zamestnaním a od 1. apríla 1968 nastúpil ako administrátor do farnosti Žalobín. Okrem pastoračnej činnosti sa venoval aj náboženskej tvorbe, pretože mal intelektuálne nadanie. Ovládal jazyk maďarský, anglický, francúzsky a taliansky. Zachovali sa desiatky jeho kázni. Osobitnú časť tvoria básne, je ich takmer štyridsať. Ľahko sa vyjadroval ústne aj písomne.

Bol to človek veľkého srdca pre druhých a mal čas pre každého. Navštevovali ho kňazi zblízka i zďaleka, zvlášť na odpustovú slávnosť /hody/. Na konci každej hostiny nesmeli chýbať rezance s tvarohom a slaninkou.

Počas stredoškolských štúdií som cez prázdniny chodila k ThDr. Jenčíkovi na duchovné rozhovory a tiež si vypožičať knihy na čítanie. Druhá spomienka je na 27. október 1973, keď nás s manželom p. farár zosobášil. V marci 1976 sa zdal kňaz veriacim akýsi ustarostený a smutný. Na dôvod smútku odpovedal: „Už tu nebudem dlho, účinok tretej injekcie už cítim...“ Vyšetrenie a väznenie zanechalo v každom odsúdencovi trvalé následky na celý život. Život mali skrátit' aj špeciálne jedy vo forme injekcii, ktoré postupne účinkovali. Bolo to tak aj v prípade ThDr. Jenčíka. V pondelok 22. marca 1976 ráno odslúžil sv. omšu. Po nej chcel autom odísť do Vranova n/Topľou, no pri garáži odpadol. Privolaný lekár konštatoval už tretí infarkt bez známok života. Pohrebne obrady sa konali 24. marca 1976 v Žalobíne za veľkého počtu kňazov i veriacich. Pochovali ho v rodných Sečovciach. ThDr. Vojtech Jenčík zomrel v 56. roku života a 31. roku kňazskej služby Hoci jeho kňazstvo netrvalo dlho, pretrpel viac, ako tí, čo žili dlho.

/Život a dielo kňaza ThDr. Vojtecha Jenčíka - Zborník príspevkov zo sympoziá/

Mária Nováková

SOCIÁLNA NÁUKA CIRKVI - SOLIDARITA

Každý človek cíti a má v sebe potrebu rozdeliť sa o niečo, čo ten druhý nemá a potrebuje to. Už najmenšie deti v rodine vychovávame a vedieme k tomu, aby vedeli požičať hračku alebo v období Vianoc vybrať zo svojich

hračiek tie, ktoré už nepotrebujú a darovať ich deťom z detských domovov, kde nie sú nadbytočné finančné prostriedky na drahé stavebnice lega, detské knižky, alebo akékoľvek hračky, ktoré prinesú radosť iným. Staršie deti už poznajú v škole tie deti, ktoré sú zo slabších rodín, ak sa dokážu rozdeliť s desiatou, alebo z vlastných úspor zaplatia kamarátovi lístok pri spoločnej akcii na kultúrne či športové podujatie, môžeme povedať, že ich správne vedieme a vychovávame v duchu solidarity.

Mnohí sme vyšli z viacdenných rodín a rodičia boli jednoduchí robotníci, no mali sme všetko, čo sme pre život potrebovali a vzájomne sme si pomáhali, vychovali nás v skromnosti, ale cítime sa veľmi bohatí,

lebo sme sa dokázali podeliť s tými, ktorí mali ešte menej ako my.

I po mnohých desaťročiach zostáva vzájomná pomoc medzi nami, keď sa ocitne niekto blízky v akýchkoľvek problémoch, napríklad v zdravotnom probléme, ostatní sa snažia pomôcť fyzicky, finančne, morálne, a po uzdravení sa všetko vráti do pôvodného života. Podobne je to i pri problémoch finančných, sociálnych a pri mnohých ťažkých životných skúškach. Tento spôsob solidarity sme sa naučili od svojich rodičov a zanechávame ho prostredníctvom výchovy svojim deťom. Pred niekoľkými rokmi sa z našej farnosti Horné Orešany odobrala Mgr. Lenka Rábarová aj so skupinou ďalších nadšených mladých ľudí do Indie, aby pomáhali „nedotknuteľným“ najspodnejšej vrstve. Cieľom ich Programu Edu aid- Podporme vzdelávanie je podpora najchudobnejších detí, ktoré do školy chodiť chcú, ale ich rodina nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby sa ich deti mohli do vzdelávacieho procesu zapojiť. Spomínaná skupina mladých ľudí žije s chudobnými v Indii, učia ich, stavajú školy a internáty a my, ktorí zostávame na Slovensku sa snažíme (akousi adopciou konkrétneho dieťaťa na diaľku) poskytovať im pravidelnú finančnú pomoc počas štúdia jednotlivých detí s cieľom priviesť deti k zvýšenej sebestačnosti a nezávislosti v živote.

SOCIÁLNA NÁUKA CIRKVI - DOBRÁ, HODNOTY, PRAMENE, PRINCÍPY

Keď Cirkev ide pôsobiť do inej krajiny – buduje kostoly, školy, nemocnice... Po II. vatikánskom koncile ohlasuje Cirkev evanjelizačnú činnosť, najmä pre najmenších, chudobných pričom evanjelium sceluje prvky (napríklad zdravotný a sociálny).

Sociálna náuka Cirkvi (ďalej len SNC) predstavuje výrečnú spásu, ukazuje nejaký postup. Štát by mal pomáhať rodinám, pričom rodina má svoju dynamiku, svoju štruktúru. SNC nie je len výmyslom človeka, je to svetlo, z ktorého čerpá. Zameriava sa nielen na politiku, ale aj hospodárstvo, na svedomie národov, aby sa na zemi vyvíjalo reálne dobro a na všeobecné zmierenie. Podľa kardinála Martiniho: „Cirkev upiera zrak na nové nebo a novú zem, ľudia sú zmierení, žijú v pokoji a v láske, nevyužijesh človeka ale dáš mu spravodlivú mzdu.“

SNC je prostriedkom evanjelizácie, nie je dogma (pod hriechom), ale riadi sa podľa evanjelia Cirkvi, je plodom uvažovania Cirkvi, ako osobitná časť poznania. Cirkev chce obnovovať sociálne pohnútky, sú duchovné v sile lásky. Nič ľudské nie je cudzie učeniu Cirkvi.

Pápež Lev XII. predkladá základné princípy a hodnoty v kresťanskej viere a kritéria pre rozlišovanie. SNC môže byť cestou, ktorá je možná aj pre ostatných ľudí, nie len pre veriacich; spoločenstvo, kde je rôznorodosť prejavov, rodina, manželstvo, práca, mier, medzinárodné spoločenstvo; smernica pre konanie, predkladá jazyk viac neutrálny, aplikuje kritériá.

Dobrá človeka sa uskutočňujú prežívaním života tak, aby mal každý človek právo na svoju vieru, prácu, spravodlivú mzdu, rodinu, vzdelanie, účasť na štáte.

SNC sa týka ľudskej osoby, rodiny (právo výchovy detí), práce (podľa Jána Pavla II. pôsobí z objektívneho hľadiska, ide o pretváranie sveta a zdroja obživy a dôsledkom je zmena kvality sveta, mojich príslušníkov i mňa), ekonomického systému a politiky. **Rodina je na prvom mieste.** Človek pri narodení prichádza v prvom rade do styku s rodinou. Rodina má svoje práva, má byť prototypom a záštitou, ten kto podkopáva rodinu, podkopáva aj jej členov. Ak má byť zachránená Cirkev, zachránené Slovensko, musí byť zachránená rodina. Musí byť chránená právami (rodinné právo). Rodičia majú právo na výchovu, mali by poznať obsah výučby v školách. Práca - už v stredoveku jej prináležala ochrana formou remeselníckych cechov, neboli konkurenti, ale spolupracovali. Na ochranu pracujúcich vznikali združenia pracovníkov, združenia robotníkov, vychádzajúcich z princípov solidarity. Ekonomika a vlastníctvo má svoj morálny aspekt, mravnosť. Ak vlastním vec, keď je to moje, lepšie a zodpovednejšie sa o to postarám. Aby si človek podmanil Zem, aby dobrá, ktoré vlastní, rozdeľoval manželke, deťom. Súkromné vlastníctvo nie je cieľom, ale prostriedkom.

Politická autorita - Ľudská osoba je schopná realizovať svoje plány, je základom rodiny, základom spoločenstva, politického konania, má právo vyjadrovať sa. Musí vydávať morálne rozumné zákony. Musí uznávať, napomáhať základným ľudským a mravným hodnotám, chrániť dôstojnosť. V prípade, ak autorita vydáva nesprávne zákony – násilie – treba sa im brániť, dobré zákony treba rešpektovať. SNC pripúšťa aj vznik nadnárodnej autority, napríklad EÚ za predpokladu, že vo vzťahu k ostatným štátom bude mať vzťah subsidiárny.

Pravda, spravodlivosť, láska a sloboda to sú hodnoty na ktorých spočíva SNC. Pravda - zodpovedá tomu, kým človek v skutočnosti je. Podľa sv. Tomáša Akvinského je to zodpovednosť k samotnej veci, adekvátnosť inteligentného poznania k stavu veci.

Vychádzame z katolíckej teológie, ale nemôže sa pričítať rozumu a viere, viera dáva iný rozmer. Spravodlivosť na sebarealizáciu, premení pravdu na hmatateľnú skutočnosť, je to realita zachytená a nemeniteľná. Láska pomáha naplniť spravodlivosť. Spravodlivosť vedená láskou pomáha pravdu uskutočňovať, láska jej dáva silu. Spravodlivosť bez lásky je iba legalizmus, láska bez spravodlivosti môže byť skreslená. Sloboda zahŕňa zodpovednosť, hľadanie pravdy a uskutočňovanie pravdy v sebe.

Sociálna náuka Cirkvi sa opiera o Božie zjavenie. Mesiáš prichádza ako Alfa a Omega, Začiatok a Koniec. Boh je spravodlivý, chce požehnať všetky národy zeme. Prírodný zákon je to sám ľudský rozum, predstavuje predsieň viery, medzi veriacimi aj neveriacimi. Táto argumentácia sa odvoláva na ľudskú prirodzenosť, dáva nám Boha do hĺbky, každý má kapacitu, aby nadviazal s Bohom vzťah.

Základné princípy sú spoločné dobro, princíp subsidiarity, solidarity, personalizmu, autority a legality, účasť na politickom živote. Teraz sa podrobnejšie zameriame na solidaritu.

Princíp solidarity sa týka morálnej povinnosti poskytnúť si pomoc. Poznáme tri roviny solidarity: individuálna, národná rovina (všetci členovia spoločnosti) a medzinárodná rovina.

Úsilie o solidaritu sa začína v rodine. Skupinová solidarita sa prejavuje medzi robotníkmi, ktorí v mnohých krajinách žijú ako cudzinci v neľudských podmienkach. Solidarita znamená pevné rozhodnutie angažovať sa pre dobro. Hinduizmus neumožňuje solidaritu, teda nemožno pomôcť, dotýčný si musí odpykať „trest“ z dôvodu reinkarnácie. Princíp solidarity by mal generovať pomoc a stáť sa cestou k mieru. Princíp solidarity nám vysvetľujú mnohé sociálne encykliky pápežov Leva XIII., Pia XI., sv. Jána XXIII., sv. Pavla VI., sv. Jána Pavla II., Benedikta XVI. a Františka.

Anna Jurovčíková

NAŠA SPOLOČNÁ PŮŤ DO SVÄTEJ ZEME

A n a p o k o n s m e navštívili Kafarnaum. Za čias Pána Ježiša to bolo pobrežné mesto, kde sa ľudia živili prevažne rybolovom. Kvalitné a chutné ryby sa dodávali dokonca na kráľovský dvor do Jeruzalema. Tu prišiel bývať aj Ježiš Kristus potom, ako mu neprejavili úctu doma v Nazarete. Zdržoval sa v Petrovom dome. Dodnes sú zachované časti múrov, tohto domu a podľa obvodových múrov vidieť, že sa nejednalo

o veľký dom. Ježiš tam však svoje miesto mal.

V Kafarnaume sa nachádzala aj synagóga, kde Pán Ježiš povedal eucharistickú reč. Tu Ježiš prisľúbil Chlieb z neba, v ktorom sa nám dáva za pokrm. Tu Ježiš zakúsil aj preriedenie počtu svojich učeníkov. Mnohí ho opustili a zostali len Dvanásťi...

Nenechali sme si ujsť ani plavbu po Genezaretskom jazere, kde Pán Ježiš utíšil búrku na mori. My sme zakúsili pokojnú plavbu, ktorú sme odštartovali našou Slovenskou národnou hymnou a vztýčením Slovenskej vlajky a tiež Izraelskej vlajky. Aj tu sme si prečítali stať s Božieho slova. A napokon sme ochutnali „Petrovu rybu so šalátmi.“

Nadišiel nám predposledný deň našej púte a začali sme ho návštevou Betánie, kde Pán Ježiš vzkriesil Lazára. Tu sme odslúžili aj poslednú sv. omšu. Pán Ježiš povedal Marte: „Ja som Vzkriesenie a Život, kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď zomrie.“ /Jn 11, 25/. Tu som osobne prosil za všetkých zosnulých. Potom sme sa priviezli do Jericha, aby sme navštívili horu pokúšania Pána Ježiša. Vo veľkej výške v skalách sa nachádza kláštor, ktorý je v opatere pravoslávnej Cirkvi. Tu je skala, na ktorej diabol pokúšal Pána Ježiša. Vyviezli sme

sa lanovkou a podobne sme aj zviezli. Na vrchu sme mali možnosť nielen obdivovať pekný výhľad, ale aj modliť sa a rozjímať nad posolstvom z Božieho slova. Diabol vzal Ježiša na vysoký vrch a kázal mu, aby zoskočil dolu. Pán Ježiš však diabla odmietol a povedal mu: „Napísané je, nebudeš pokúšať Pána svojho Boha.“ /Mt 4, 7/. Potom sme prechádzali cez Jericho a našej pozornosti neušiel ani planý figovník, ktorý sa spája s postavou Zacheja. Ďalej sme zašli k miestu krstu Pána Ježiša, ktoré je na hranici s Jordánskom. Bolo to originálne miesto, nie iba symbolické. Nasledovalo voľné popoludnie, keď sme na pár hodín zašli k Mŕtvemu moru, aby sme vyskúšali, aké je v novembri more. Mŕtve more je známe veľkou koncentráciou soli, každým rokom sa znižuje a zo soli sa vyrába vzácna kozmetika. Vzduch i pobyt v mori je veľmi osožný pre viacerých, napr. pre tých, ktorí trpia na psoriázu. Napokon sme sa odobrali do hotela na poslednú večeru a nocľah, aby sme potom zavčas rána mohli autobusom odcestovať na letisko do Eliatu – Ovda. Tu nás čakala veľmi prísna kontrola. Podujal som sa na to, že si z tejto púte privezieme Jezuliatko, čo sa aj podarilo, hoci som sa musel pri kontrole na letisku veľmi potiť a vysvetľovať. Jezuliatko je originál z Betlehema, bolo už počas uplynulých Vianoc v našom chráme položené v jaslách a s radosťou sme naň hľadeli. Napokon sme šťastlivo prileteli na Slovensko a do našich domovov. Za všetko úprimné: Bohu vďaka.

Milan Červeňanský

FARSKÝ FAŠIANGOVÝ KARNEVAL

Za účasti niekoľko detí a rodičov sa konal vo farskom pastoračnom centre dňa 20. 2. 2019 karneval pre deti. Odmeny nielen za najkrajšie kostýmy, ale aj za vedomosti z náboženstva a tomboly potešili naše deti.

VÝROČNÁ CELODENNÁ POKLONA VO FARNOSTI

Dňa 7. marca 2019 bude v našom farskom chráme celodenná farská poklona pri vyloženej Sviatosti Oltárnej. Nájdime si každý podľa možnosti chvíľku času a prídme sa pokloniť nášmu Pánovi, ktorý je prítomný v Eucharistii. Zapísať sa treba záväzne v predsieni kostola.

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifické skupiny čitateľov so zameraním Cirkve a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor. Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15. IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MAREC 2019

Evanjelizačný: Za kresťanské spoločenstvá, zvlášť za prenasledované, aby cítili Kristovu blízkosť a aby boli uznané ich práva.

Úmysel KBS: Aby sme sa v Pôstnom období viac zjednocovali s Kristom trpiacim a potom aj osláveným.

SVETOVÝ DEŇ MODLITIEB 2019

Dňa 3. marca 2019 sa uskutoční na fare o 15 hod. Svetový deň modlitieb. Tému: „Poďte, všetko je pripravené“, pripravili kresťanské ženy zo Slovinska. Srdečne Vás pozývame.

PÔSTNA POLIEVKA

Tak ako každý rok aj tento krát v pôstnom období budeme sa podieľať na uskutočnení pôstnej dobročinnnej akcie pod názvom „Podeľme sa“. Tento rok túto udalosť plánujeme na 31. marca 2019. Pôstna polievka sa bude podávať v KD Horné Orešany v čase od 9 hod do 14 hod. Vymeňme obed doma za polievku, čaj, kávu, koláčik v spoločenstve. Pripravujeme aj veľkonočný predajný trh. Všetkých srdečne pozývame. Srdečne vás pozývame.

DEŇ POČATÉHO ŽIVOTA

Bielou stužkou, vyjadrujeme svoj postoj za ochranu počatého života. Od 25. marca môžeme túto stužku nosiť ako symbol života pripnutú na vrchnom odevu. Stužky budú v predsieni kostola.

PÔSTNA PÚŤ DO HÁJČICKA

Nakoľko nám prichádza pôst, pokračujeme v tradícii, ktorou je aj púť do Hájička v pôstne nedele ráno. Dňa 10. marca o 5,00 začíname. Pridajte sa k nám.

ZOSOBÁŠILI SA

- Peter Vlachovič /Suchá n/P. a Mária Paulíčková /Horné Orešany/
- Vladislav Štibraný /Horné Orešany/ a Veronika Kucmanová /Lošonec/

BOŽÍM DIEŤAŤOM SA STAL

- Matej Štibraný /Horné Orešany/